Organisatieonderdeel: Samenleving
Mail behandelaar: S.AlSheweily@barneveld.nl
Telefoonnummer: 0342495386

Raadsvoorstel nr. 3076
Barneveld, 24 oktober 2023
Portefeuillehouder: J. de Heer-Verheij

Onderwerp: **Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 gemeente Barneveld**

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

1. De Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 gemeente Barneveld vast te stellen
2. De Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 gemeente Barneveld, vastgesteld 8 juli 2014 en laatstelijk gewijzigd 11 december 2019, in te trekken.

1. Inleiding

De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (hierna: Wmo 2015) is steeds in beweging. Uitspraken van de rechtelijke macht geven steeds meer inzicht in de wijze waarop de Wmo 2015 moet worden uitgevoerd. Deze nieuwe inzichten geven aanleiding om de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 gemeente Barneveld (Wmo-verordening) te actualiseren.

2. Door de raad gestelde kaders

- De verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 gemeente Barneveld (vastgesteld 8 juli 2014 en laatstelijk gewijzigd 11 december 2019)
- Het beleidsplan Sociaal Domein ‘Mensen Voorop’ (vastgesteld op 30 januari 2019)

3. Effect

a) Meetbaar effect:

De nieuwe Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 gemeente Barneveld actualiseert en verbetert de gemeentelijke regelgeving met betrekking tot de Wmo 2015.

b) Maatschappelijk effect:

Door de wijzigingen voldoet de Wmo-verordening aan landelijke wetgeving. Ook is de werking en het doel van een aantal bepalingen duidelijker, wat bijdraagt aan de transparantie van de verordening.

4a. Argumenten

1.1. De wettelijke vereisten omtrent de eigen bijdrage vragen om aanpassing van de verordening
Artikel 2.1.4 a Wmo 2015 bepaalt dat bij verordening kan worden vastgesteld dat een cliënt een bijdrage in de kosten verschuldigd is voor een maatwerkvoorziening, dan wel een persoonsgebonden budget. Artikel 3.8 lid 1 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 stelt dat de eigen bijdrage zoals vastgelegd in artikel 2.1.4 a Wmo 2015 niet van toepassing is voor een vervoersvoorziening voor zover de hoogte hiervan bij verordening wordt vastgesteld. In de huidige Verordening wordt aangegeven dat voor de Valleihopper geen eigen bijdrage conform artikel 2.1.4. a Wmo 2015 (abonnementstarief) is verschuldigd. Voor de Valleihopper geldt namelijk een bijdrage die gerelateerd is aan de regelmaat en de afgelegde afstand van het gebruik. Een verdere toelichting met betrekking tot de hoogte van bijdrage voor de Valleihopper ontbrak maar was hierin wel noodzakelijk. Vanwege de regionale ontwikkelingen rondom de Valleihopper en de eventuele toepassing van beheersmaatregelen is de gedachte geweest om deze toelichting mee te nemen met de aanpassing van de verordening vanwege de beheersmaatregelen. Nu die beheersmaatregelen er niet op korte termijn lijken te komen, is ervoor gekozen om dit van elkaar los te trekken en de tekst van de verordening nu conform de wettelijke vereisten omtrent de eigen bijdrage aan te passen. Ten aanzien van de beheersmaatregelen is de raad onlangs hierover geïnformeerd in een raadsinformatie brief van BVO de Valleihopper.

Ten aanzien van de vaststelling van hoogte van de bijdrage blijkt uit uitspraken van de rechterlijke macht dat delegatie van het bedrag aan het College mogelijk is, als de hoogte ervan voldoende is gewaarborgd in de verordening. In de Wmo-verordening wordt derhalve in artikel 14 (voorheen 12) in lid 4 toegelicht dat voor

het reizen met de Valleihopper een bijdrage verschuldigd is die gerelateerd is aan de regelmaat en de afgelegde afstand van het gebruik. Vervolgens wordt uitgelegd dat het gaat om een tarief per rit van maximaal het tarief dat verschuldigd is voor het reizen met het regulier openbaar vervoer. Het College stelt vervolgens in nadere regels het exacte bedrag vast.

1.2. Uitspraken van de rechterlijke macht maken dat aanpassing van de Verordening noodzakelijk is.
De Wmo 2007 kende drie vormen waarin een Wmo-voorziening kon worden verstrekt: in natura, in de vorm van een persoonsgebonden budget (pgb) of in de vorm van een financiële tegemoetkoming. Deze drie verstrekkingsvormen stonden ook expliciet in de wet genoemd. Per 1 januari 2015 noemt de Wmo enkel nog de mogelijkheid van verstrekking van een maatwerkvoorziening in natura, of, als de cliënt dit wenst, in de vorm van een pgb. In de parlementaire geschiedenis geeft de wetgever meerdere malen aan dat de financiële tegemoetkoming als verstrekkingsvorm verdwijnt. De Centrale Raad van Beroep (hierna CRvB) heeft echter bepaald dat onder een maatwerkvoorziening ook een financiële tegemoetkoming kan worden verstaan (o.a. CRVB:2018:396).

Het vervallen van de financiële tegemoetkoming met de Wmo 2015 stelde gemeenten voor uitdagingen. In de praktijk bestond de behoefte aan het kunnen verstrekken van een forfaitaire tegemoetkoming. Met name op het gebied van vervoer of bij verhuiskostenvergoedingen. Sommige gemeenten, en zo ook de Gemeente Barneveld, namen daarom hun toevlucht tot artikel 2.1.7 Wmo en lazen daarin de mogelijkheid toch nog een financiële tegemoetkoming te verstrekken. Deze bepaling geeft de bevoegdheid een ‘tegemoetkoming’ te verstrekken aan personen die te maken hebben met aannemelijke meerkosten als gevolg van hun beperkingen. De CRvB heeft hier echter anders over geoordeeld en stelt vast dat de in artikel 2.1.7 Wmo bedoelde tegemoetkoming geen maatwerkvoorziening betreft, maar gezien moet worden als een inkomensondersteunende maatregel. In dat geval kan dan ook rekening gehouden worden met het inkomen en vermogen bij de vaststelling van het recht.

Nu de tegemoetkoming voor een sporthulpmiddel en de verhuiskostenvergoeding wel degelijk maatwerkvoorzieningen zijn, waarbij het inkomen en/of vermogen niet in aanmerking wordt genomen, dienen deze bij verordening te worden vastgesteld op grond van artikel 2.1.3. lid 2 Wmo 2015. Dit wordt in de artikelen 12 en 13 van de gewijzigde Wmo-verordening vastgelegd. Dit brengt met zich mee dat artikel 18 van de huidige Wmo-verordening zal komen te vervallen aangezien daarmee voorheen de grondslag werd beoogd voor het vaststellen van de tegemoetkoming voor de sporthulpmiddel en de verhuiskostenvergoeding. Nu deze tegemoetkomingen bij verordening vastgesteld zullen worden, betekent dit tevens dat de twee betreffende artikelen zullen komen te vervallen in het Besluit maatschappelijke ondersteuning 2015 Gemeente Barneveld.

Tevens is besloten de bedragen voor deze tegemoetkomingen te verhogen vanwege de prijsontwikkelingen in de afgelopen jaren en zo ook zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bedragen die gehanteerd worden in andere gemeenten in de regio. De tegemoetkoming voor de aanschaf en het onderhoud van een sporthulpmiddel bedraagt € 2.775,- per 36 maanden (was voorheen 2.525 per 36 maanden). De tegemoetkoming in de kosten van verhuizing bedraagt € 2.600,- (was voorheen € 500,-).

5. Participatie en communicatie

a) Participatie: Vanuit de participatieladder van het participatiebeleid komen we uit op de trede ‘meedenken en raadplegen’. Voor het participatietraject is de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) gevraagd om een advies uit te brengen op de voorgestelde wijzigingen. De ASD is geïnformeerd over de achtergrond van de wijzigingen. De ASD heeft positief geadviseerd op de aanpassingen van de Wmo-verordening. De ASD constateert dat het voornamelijk een juridische aanpassing is. Er worden een aantal verbeteringen gezien met betrekking tot de verhogingen van de bijdragen en dat dit document in begrijpelijke taal zal worden vertaald. Het advies van de ASD is onder de aandacht. Er zal gekeken worden naar de mogelijkheden hiervoor om de tekst van zowel de verordening als de toelichting op de verordening toegankelijker en begrijpelijker te maken. Het voornemen is om dit mee te nemen in de volgende aanpassing van de verordening.

b) Communicatie: De verordening wordt op de gebruikelijke wijze gecommuniceerd. Deze wijzigingen zullen op de wettelijk voorgeschreven wijze via het elektronisch gemeenteblad bekend worden gemaakt.

6. Proces

Vervolgstappen/planning/uitvoering: behandeling in de raad van 13 december 2023 van het raadsvoorstel tot vaststelling van de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 gemeente Barneveld met ingang van 1 januari 2024.

De verordening wordt op de gebruikelijke wijze gecommuniceerd. Deze wijzigingen zullen op de wettelijk voorgeschreven wijze via het elektronisch gemeenteblad bekend worden gemaakt.

De uitvoering is in de voorfase meegenomen in het proces omdat hun ervaringen en input hierin zijn meegenomen. De uitvoering zal op de hoogte gebracht zodra de verordening vastgesteld is door de raad.

7. Financiële gevolgen en risico's

De voorgestelde wijzigingen (of toevoegingen) hebben geen of beperkte financiële gevolgen. We werken dit kort uit per wijziging.

- Het nu opnemen van een toelichting met betrekking tot de reizigersbijdrage voor de Valleihopper heeft geen financieel gevolg. Reeds wordt rekening gehouden met de gemeentelijke bijdragen voor de Valleihopper met deze inkomstenbron.
- De financiële tegemoetkomingen voor de sportrolstoel en de verhuiskostenvergoeding worden verhoogd. Dit heeft maar een zeer beperkt financieel gevolg, omdat het maar om een beperkt aantal vergoedingen op jaarbasis gaat (2 in 2022). Dit is binnen het budget op te vangen. Er wordt geen toename verwachte, gelet op de ervaringen uit het verleden. Als er sprake is van een significante toename en dientengevolge een flinke kostenstijging dan wordt dit vermeld in de tussenrapportages en/of in de jaarverantwoording.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
W. Wieringa J. van der Tak

Bijlagen:
Bijlage 1 - Verordening en toelichting Wmo 2015